

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *D. S.*

Cím: *A Győri-úton véges végig.*

Forrás: *Magyarország*

Bp.
(Hely)

1929. VI. 2.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Old)

Osztályozás

Tárgy

725.092.1

Hely

Győri út

Idő

1929.

A Győry-úton véges végig...

Lombokba borult utca. Mint egy liget. Bal-kézt a Déli vasút rendezőpályaudvara, kocsik állnak kint a napsütésben tikkadt nyugalommal. Hálókocsik és étkezők valami gyorsvonat szerelvényeiből, párnás személykocsik és egyszerű III. osztályúak. Vasárnap talán a Balatonra mennek vagy a tengerre, vidám fürdőre készülőkől lesznek hangosak s az étkezőkocsiban talán nászutasok ülnek — május van — összebujva válogatják ki az étlapból az első közös menüt, édes misztikumával mögöttük a hálókocsi s repülnek majd, lepülnek valahová... Talán a narancsigetes Olaszország felé... A sinek hosszán ragyog a nap, mintegy óriási, fűrgő aranygyík.

Hátunk mögött asztalosműhelyben kopognak. Postáskocsi döcög végig, budai gigerli jön. Krém kesztyűjét huzza hanyagul a jobb kezére. A sarkon megáll az autobusz. Sokan szállnak ki s egy győri-uti kislány sietve bucsuzkodik. A fiu int, köszön, néz a lány után. Jön az öntözőkocsi s szelid permetével végiglocsolja az utcát. Kis csurgókban fut a porban a víz.

Egy bicikliző nő

Ebből a nagy, májusi összhangból szinte nehéz kiválogatni a konzonancia összetevőit. Nagyon meg kell nézni, hogy valamit külön is meglásson az ember. Jószerencse, hogy jön egy motorbicikliző lány suhanó iramban a megöntözött úton lefelé s eléje állhatok.

— Hoppá! Veszélyes! — kiáltok eléje állva. — Pardon, de tessék csak egy percet megállni kérem. Nem megy ez úgy egyszerűen. Kérem az utadót.

— Mit? — áll meg szörnyű fékezés közt. — Utadót? Ki hallott ilyesmit?

— Bizony, — mondom. — Utadót: azaz interjut nekem. Szabad érdeklődnöm, merre motorkázik?

Nevet. Erre nem haragosak a lányok.

— Mindenhol az úton.
— Igen. Szellemes. És a hajtási igazolvány?

— Jaj, az otthon van.
— És a kötelező lámpa?
— Nincs.
— A tüllök?
— A mechanikusnál van.
— Szép. És hogyan jelez, ha valaki előtte megy?

— Egyszerűen — nevet. — Figyeljen csak Igy

Két ujját a szájába teszi és akkorát sippant, mint a Déli vasút mozdonyai

— Meg van elégedve?

— Nagyon is. De mégis, kérem, ez rendetlenség. Se tüllök, se lámpa, se hajtási igazolvány! Ez a legnagyobb rendetlenség, bocssásson meg érte.

— No, — mondja. — Pardon! Ez a rendetlenség a legnagyobb rend. Gondolja meg: nő vagyok.

És megigazítja fején a kis sapkát.

Egy postás panasza

Jókedvűen ballagunk tovább. Ezzel a jó kis szákmánnyal a hónunk alatt vidáman szőlítünk meg egy munkájából hazatérő postást.

— Jónapot, bácsi.

Csodálatos szépen fejlett rezes orra van. A kocsmáros, ahová jár, bizonyára kifizette emez orr színváltozásának alapokából a fogyasztási adóját.

— Azonképen — felel. — Meleg van.

— Az. — mondjuk. — Itt a kánikula.

— Bizony. Pedig nem kívánatos. Kiszül a krumpli meg megcsúsn a földéken a buza.

— De hát ez magának nem sokat árt. Maga postás. Biztos a fizetése, — mondjuk s megkínáljuk egy cigarettával.

— Alássan köszönöm, — mondja — de most nem gyujtok rá. Majd vacsora után. Addig nem dohányzom.

Leveszi a postásapkát. Beleteszi.

— Milyen a szolgálat? — kérdezzük.

— Nehéz, — felel. — Ronda nehéz szol-

gálat ez itt a Győri-úton. Terhes. Sok a jány.

— No és? — csodálkozunk.

— Hát sok a levél. Annyi a levél ilyenkor, mint a csillag az égen. És mind az emelete-

ken laknak. Nem szeretik a földszintet a jányok.

— Aztán legalább eredményesen leveleznek-e?

— Hát, — mosolyog — engem násznagynak nem hívott meg még egy se. De gondolom, nem hiába írják. Mert néha husz cigarettát is összeszedek.

Betegek között

Elballag csöndes, mártogatós léptekkel az öreg. Ugy megy, kicsit rogyanó és hórihorgas léptekkel, mint egy keszeg Bacchus.

Most kicsit melankolikusabb hangulat következik. A Vörös Kereszt Erzsébet Kórház-nál vagyunk. A legnagyobb rend és a legnagyobb tisztaság bent. És a zöldelő világ szépsége. Fenyők, kavicsos utakkal átszelt csoportok. Rózsák, zsufolt csomóban a kék, buja nőszirm és a jázminbokrok ezer fehér virággal. Lejjebb százszorszépből szőnyeg s rajta, mint egy piros csatlánás: egyetlen szál olt véletlenkedő pipacs. Hátnál egy zöldkupacon nyomtatott, színes papír. Elolvassuk a szöveget.

— Tabarin-mulató...

Egymás megett sorban a pavillonok: sebészet, Belgyógyászat, Urologia, satöbbi.

Egy jázminbokor tövében nyugágyon fekszik egy idősebb nő. Vékony takaró rajta. A szél borzalja a haját; süti a nap.

— Beteg? — kérdezzük. — Mi baj?

— Vese. A vesém beteg.

— Régen van itt, nagyságos asszony?

— Két hónapja.

— És gyógyul?

— Igen. Szedem a gyógyszereket, fekszem itt, zöldek a fák, süt a nap és gyógyulok...

És mindjárt jön a fiám. Mindanny bejön. Mérnök. Olyan jó gyerek. Harmincnyel éves és olyan jó gyerek. Virágot is hoz mindig. Gyöngyvirágot...

Szerte a parkban heverő betegek, minde nőtt a májusi ragyogás alatt.

A kórház konyhájába tartunk. Apáca fogad bennünket. Kedves-nővér.

— Ez itt, — mutat elénk a roppant spar herdre — a tüzhely. Itt főzzük nikkelezeti üstökben az ebédet. Automatikus mosószerkezetük van. Tüzet nem rakunk. Gőzzel főzünk.

Egy sereg lány hust vág, más csoport a tésztákkal vesződik, egy hosszú aztalon tálakban a sülték falanxa.

— Sok a munka itt, — mondjuk.

— Sok, — felel a kedves-nővér. — De vagyunk elegen.

És bevezet bennünket az éléskamrába. Lekváros üvegek kettősrendekben. Fűszerek tömege. Hosszu asztalon. Özgerinc és piskótarollatok. Nagy rézüstben hab. Fagylaltgép. Magas állványon a befőttek felhőkarcolója.

— Itt igen! — mondjuk. — Legközelebb mi is ide jövünk pihenni.

Mert az épületekből három pavillon szanatórium.

— Legyen szerencsénk, — mondja a nővér. — Itt meghiznak az urak.

Aztán megnézzük a vasárnapi szanatórium menüt. Nagyon rangos. A nővér tésztával kínál, de sajnos, sietni kell.

A gondnok urtól megérdeklődjük, mennyi itt a férőhely.

— Kétszáznegyven, — felel.

— És mind tele van?

— Mind.

— Drágák a helvek?

— A körülményekhez képest nem nagyon. De iparkodunk minden kényelmet megadni, a legjobb ellátás és a leglelkiismeretesebb ápolást.

Elbucszunk. Az idős hölgy integet boldogan. Mellette a fia és az asszony kezében egy csokor gyöngyvirág.

Végesvégig

Tovább a németvögyi temető. A siremlékeken öreg, alig olvasható, leginkább német feliratok. Egy öregasszony kis szatyorba virágokat szedeget. Az árnyas padokon találkák bonyolódnak le. A lány bluzán mázlik a katicabogár. Ha lehet hinni a babónának: férjhez megy a nyáron.

A körzeti fogvasztási adóhivatal előtt egy szolgáló pipál csöndesen. A fülén egy légy szabadon garázdálkodik. Aztán kifogy a pipából a dohány s bemegy. Egy perc múlva már másik ül kint helyette, aztán átadja helyét a harmadiknak. Ez itt a pipaposzt.

Ezen túl már völgynek visz a Győri-ut s elvész a parttalan vegetációban. Mi kicsit elfáradva ülünk le egy helyes kis kocsmában, amilyen bőven akad erre, — a megérdemelt pohár sör mellé. A kuglizóban nagy társaság szórakozik. Kishivatalnokok lehetnek, mert nagyon hangosak. Valamelyiknek a felesége is itt van. Nagyon összeszokott és bizalmas társaság lehet, mert mindenki csak úgy hívja az asszonykát: Icuka.

— Jön az Icuka!

— Dob az Icuka!

— Helyet az Icukának!

És dob. Nekiguggol hókuszpókusszal s kiereszti a golyót, amely persze „vandlira” megy. De neki a vándli is „áll”. Söt hátulról is. Neki mindenképen.

— Az Icukának minden szabad! — kiáltja valaki.

— Nono, — dörmög hátul a férj tréfásan. — Csak rontsátok.

És az Icuka újra dob, nagy svunggal újra kivágja a golyót, mely most már nem „farol” meg, hanem „sréhen fogja” a baldámát” s hatot dönt. Nagy rikkantás és végevárhatatlan ováció fogadja a teljesítményt. Az előbbi

hang tulajdonosa, aki az Icukának mindent megengedett, újra felrikít, ugrálni kezd félában, forog maga körül, közben csodálkozva csattogat s mindenkinek a fülébe üvölti:

bo gaō oga ka gaō oka ūoa goōa ūo ag oōa

— Komálod azt a formát?! Komálod?!

Ami magyarán annyit jelenthet, hogy nagyszerű volt az Icuka dobása. Oly nagyszerű, hogy ennek csak ilyen formában lehet kifejezést adni. De hát ugy május végén. A Győri-uton még ezt is szabad.

Mikor pontot tesztek a riport végére, a komáló ur még mindig fellábon ugrál s elragadtatásának még nincsen vége. Ha a jövő héten megint erre járok, biztos, hogy még mindig így találom.

De akkor megkérem, hogy váltson végre lábat...

D S.